

DATUM
2018-12-07
ERT DATUM
2018-09-06

DIARIENR
2018/172-4
ER BETECKNING
U2018/03652/GV

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

En andra och en annan chans — Ett komvux i tiden (SOU 2018:71)

Utredningen har haft i uppdrag att undersöka behovet av förändringar i regleringen av vuxenutbildningen, främst när det gäller kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särvox).

Statskontoret delar utredningens uppfattning att vuxenutbildningen borde göras till en mer integrerad del av det övriga skolväsendet. Vi är principiellt positiva till en del av förslagen. De flesta av dessa kommenteras inte i detalj då de faller utanför vårt kompetensområden. Vi framför dock viss kritik angående fyra av förslagen, bland annat därför att utredningen inte tillräckligt belyst de samlade förslagens ekonomiska konsekvenser.

Positivt med tydligare mål och medel i vuxenutbildningen

Statskontoret ser positivt på andemeningen i förslagen från utredningen som innebär att stärka vuxenutbildningens integrering i det övriga skolväsendet vad gäller mål samt delvis även kompetensutvecklingen. Vår bedömning är att utredningens förslag om att förstärka vuxenutbildningens arbetsmarknads- och utbildningspolitiska målorientering är viktiga.

Statskontoret ifrågasätter fyra av förslagen

Statskontoret vill framföra vissa tveksamheter vad gäller de följande fyra förslagen:

- att dagens regel i skollagens 20 kap. 2 §, som anger att den som fått minst utbildning prioriteras vid antagning till komvux, ändras till att den med störst behov av utbildning ska prioriteras, och att förslag i denna riktning genomförs även för regionalt yrkesvux och särvox
- att även universitet och högskolor, anordnare av yrkeshögskoleutbildningar samt kommuner som anordnar gymnasial komvux kan få statsbidrag för kostnader för särskilt utbildningsstöd för studerande med intellektuell funktions-

nedsättning, i enlighet med en reviderad förordning (2011:1163) om statsbidrag för särskilt utbildningsstöd

- att Vetenskapsrådet (VR) ges i uppdrag att genom riktade medel initiera forskning om vuxnas lärande, samt
- att ett krav ska införas i förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning på att de kommuner som söker regionalt yrkesvux tillsammans ska ha ett samverkansavtal.

Våra skäl till kritik är att utredningen inte närmare har analyserat om ändrade urvalsregler kan visa sig vara kostsamma och komplicerade för kommuner att administrera, att samverkansavtal inte behöver vara ett ändamålsenligt sätt att reglera samverkan på inom regionalt yrkesvux, samt att utredningen inte närmare beskrivit hur ambitionshöjningarna vad gäller forskningsfinansiering och statsbidrag ska finansieras. Vi saknar även resonemang om varför just Vetenskapsrådet och inte exempelvis Skolforskningsinstitutet ska ansvara för ny forskning om vuxnas lärande.

Brister i analysen vad gäller förslagets samhällsekonomiska och statsfinansiella konsekvenser

Statskontoret har förståelse för att utredningen har haft svårt att bedöma de ekonomiska nyttorna av vuxenutbildning inom sin tidsram, och att utredningen då inte gjort annat än att beskriva nyttorna översiktligt. De kostnaderna som ändå räknats upp för förslagen borde dock ha summerats ihop i tillämpliga delar. För exempelvis hela förslagsgruppen om urvalsgrunderna har utredningen endast explorativt bedömt vissa engångskostnader, utan att ha närmare uppskattat de förmodligen omfattande administrativa kostnaderna för kommunerna av att bedöma något så svår-specificerat som olika sökandes behov av utbildningen. De samlade kostnaderna av alla förslag borde ha funnit en motsvarighet i specificerad finansiering.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Jessica Bylund och utredare Eero Carroll, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Eero Carroll